

10.

foglalkozás

Tantervi vonatkozás
Tájékozódás az időben.

Kulcsszavak
Föld, bolygó, nagybolygó, csillag, Naprendszer

Természettudományos megismerési módszerek
megfigyelés, leírás, mérés

Fejlesztett készségek, attitűdök
Szaktárgyi fogalomkör bővítése
Kreatív alkotás
Rendszerezőképesség
Önálló ismeretszerzés

Mit készítsék elő?
kinyomtatott feladatlapok, íróeszköz, színes ceruza, vonalzó, földrajzi atlasz, tabletek/szakkönyvek, füzet, íróeszköz, A3-as papírok (min. 9 db), színes filcek, gyurmaragasztó

Mit akarunk elérni?
Az Erdőben fejezetben tanult ismeretek ellenőrzése.

Mit fogunk csinálni?
Egyéni munka: feladatlap kitöltése.

Mire van szükségünk ehhez a feladathoz?
kinyomtatott feladatlapok, íróeszköz, színes ceruza, vonalzó, földrajzi atlasz

Mellékletek
10.1. Erdőben
– feladatlap

Határ a csillagos ég!

(TERMÉSZETTUDOMÁNY, FÖLDRAJZ)

„Tekints föl az égre, és számold meg a csillagokat, ha meg tudod számolni!”

1Móz 15,5

Miről szól ez a tanegység?

Az első témakör lezárásához érkezünk, és az irányt mindjárt a csillagok felé vesszük. Új témakörünkben, amelynek címe: *Határ a csillagos ég!* ugyanis a csillagok közé utazunk!

Áttekintő vázlat

10.1. Erdőben – számonkérés	45 perc
10.2. Lakóhelyünk: a Naprendszer	45 perc
Összesen:	90 perc

Előkészületek

A számonkéréshez kinyomtatjuk a feladatlapokat.

Nagybolygókról szóló szakkönyvek kikölcsönzése a könyvtárból.

FELADATOK LEÍRÁSA

10.1. Erdőben – számonkérés

45
perc

A tanulók egyéni munka keretében, a kinyomtatott feladatlap **(10.1. melléklet)** kitöltésével számot adnak tudásukról.

Mit akarunk elérni?

Ráhangelődés a következő témakörre. A nagybolygók megismerése

Mit fogunk csinálni?

Csoportmunka a Naprendszer bolygóiról. Rajz készítése, tájak összehasonlítása, közös beszélgetés.

Mire van szükségünk ehhez a feladathoz?

füzet, íróeszköz, A3-as papírok (min. 9 db), színes filcek, gyurmaragasztó

10.2. Lakóhelyünk: a Naprendszer

45
perc

Az új témakör bevezető óráján a Földdel mint bolygóval és mint a Naprendszer egyik tagjával ismerkedünk meg.

Bolygók a Naprendszerben

A diákok 9 csoportot alkotnak. Minden csoport a Naprendszer más-más nagybolygójával, illetve a Plútóval mint törpebolygóval foglalkozik és készít ismeretterjesztő plakátot az osztálytermi Naprendszer-kiállításra.

A feladatra javasolt időkeret: 15 perc.

A kidolgozás után a csoportok bemutatják az elkészült plakátokat, majd kihelyezzük őket Naptól távolodó sorrendben a tanterembe.

Variáció 1.

Naprendszermodell készítése hungarocellgömbökből.

Ha az osztály is nyitott rá, akkor különböző nagyságú hungarocellgömbök (festék, drót és kartonpapír) segítségével megalkothatja a csoport a Naprendszer kicsinyített mását is. Ez esetben a kis csoportok szintén egy-egy bolygón, illetve a Napon dolgoznak.

Kellékek a Naprendszermodell megalkotásához:

- hungarocellgömbök
- sárga lufi (Nap)
- akrilfesték
- drót
- kartonpapír
- olló

A Naprendszermodell készítésének videója megtalálható az ajánlott irodalomban.

Variáció 2.

A Naprendszer modellezése akár az iskolaudvaron is elképzelhető, ahol méretarányos távolságmodellt is fel tudnak állítani a gyerekek különböző nagyságú gömb alakú tárgyak (pl. focilabda, golflabda, pingponglabda stb.) segítségével.

A Jupiter nagy méretű gömbjéhez képest csak golflabda méretű a Föld, és egymástól igen nagy távolságra lesznek majd; a további bolygók is eltérő távolságokra vannak egymástól, ami arra alkalmas méretű helyszínen igen látványos lehet a gyerekek számára.

Variáció 3.

További kreatív bolygókészítő feladatokat a Református Tananyagtár Hiszem és tudom aloldalán találhatunk: <https://hiszemestudom.reftantar.hu/tevenysegek-a-vilagur-titkai/>

Az órát közös értékeléssel zárjuk!

Otthoni feladat

A diákok otthon a Nap névjegyét készítik el füzetükbe.

Felhasznált és ajánlott irodalom

- Alexandre Wajnberg (2019): *A világűr kis atlasza*. Móra, Budapest.
- Katie Daynes (2018): *Kukucskálj bele! Milyen a világűr?* Central Médiacsoport, Budapest.
- Timothy Knapman (2019): *Mit rejt a világűr?* Tessloff, Budapest.
- Christina Braun (2022): *Bolygók*. Mi micsoda OLVASÓ, Babilon, Budapest.
- Naprendszermodell készítése: <https://benkorefi.hu/bazisintezmenyi-nap/> 1. videó
- Református Tananyagtár Hiszem és tudom aloldal, a Világűr titkai: <https://hiszemestudom.reftantar.hu/a-vilagur-titkai/>
- Református Tananyagtár Hiszem és tudom aloldal, kreatív feladatok: <https://hiszemestudom.reftantar.hu/tevenysegek-a-vilagur-titkai/>